

терапевтичні техніки дозволяють дітям безпечним способом виплескувати агресію або смуток, що допомагає попередити розвиток депресії.

Важливим аспектом є й те, що творчі заняття сприяють формуванню позитивного настрою та самоповаги, оскільки дитина відчуває задоволення від досягнутого результату. Постійне залучення до творчості допомагає підтримувати емоційну стабільність і сприяє загальному психологічному благополуччю.

Отже, творча діяльність є потужним інструментом підтримки психічного здоров'я дітей, зокрема в умовах сучасних стресів і соціальних викликів. Вона сприяє вираженню емоцій та переживань, знижує рівень стресу, тривожності та депресії, допомагає дитині справлятися з внутрішнім напруженням і підвищує емоційну стабільність. Творчі заняття розвивають креативні здібності, самовираження, а також сприяють формуванню позитивного настрою та самоповаги. Особливо важливим є те, що через творчість діти здатні безпечно виплескувати свої емоції та виражати страхи, що позитивно впливає на їх психологічне благополуччя.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Пасічніченко А. Арт-техніки як ресурс психічного здоров'я дитини. *Інноваційний потенціал та правове забезпечення соціально-економічного розвитку України: виклик глобального світу*: матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 19-20 травня 2022р.). Полтава: ПШП, 2022. С. 420-422.
2. Василевська О. Психічне здоров'я особистості як соціально-психологічне явище. *Науковий збірник Херсонського державного університету*. Херсон, 2016. С. 7-11.
3. Павелків Р., Цигипало О. Дитяча психологія: підручник. 2-ге вид., випр. К.: Академвидав, 2015. 400 с.

Костянтин Мисан, Віктор Стрельніков

СУЧАСНІ СТРАТЕГІЇ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ТОЛЕРАНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ЗАКЛАДІВ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ МАГІСТРАТУРИ

Розвиток демократичного суспільства та освіти потребує формування в майбутніх педагогів не лише професійних компетентностей, а й толерантного ставлення до різноманітності, інклюзії та міжособистісної взаємодії.

З'ясування теоретичних основ формування професійної толерантності як інтегративної характеристики професійної діяльності майбутніх педагогів закладів позашкільної освіти є актуальною проблемою з точки зору уточнення сутності і структури професійної толерантності. Ця проблема привертала увагу багатьох вітчизняних і зарубіжних учених (В. Андрущенко, А. Бойко, С. Гончаренко, Л. Лебедик, Ю. Годорцева (напр., [1; 2]), а також і нашу [3]. У той же час основні сучасні стратегії формування професійної толерантності як інтегративної характеристики професійної діяльності майбутніх педагогів закладів позашкільної освіти не були предметом педагогічного дослідження.

Особливо важливим є розвиток професійної толерантності як здатності ефективно працювати з дітьми та підлітками, які мають різні культурні, соціальні й особистісні особливості. У контексті позашкільної освіти цей аспект є критично важливим, оскільки діяльність педагогів спрямована на створення комфортного середовища для самореалізації кожної дитини.

Розглядаючи сутність поняття «професійна толерантність педагога» зазначимо, що професійна толерантність є здатністю педагога визнавати й приймати індивідуальні особливості вихованців, колег і батьків, уникаючи конфліктів, дискримінації та стереотипів.

Основними складниками «професійної толерантності педагога закладу позашкільної освіти» є: 1) когнітивний компонент – розуміння різних культурних, соціальних і психологічних аспектів толерантності; 2) емоційно-ціннісний компонент – розвиток емпатії, терпимості та відкритості до різних точок зору; 3) поведінковий компонент – практичне застосування толерантної поведінки у педагогічній діяльності.

Основними сучасними стратегіями формування у майбутніх педагогів закладів позашкільної освіти професійної толерантності в умовах магістратури є: 1) інтерактивне навчання та методи рефлексії; 2) інклюзивна освіта та мультикультурна компетентність; 3) використання рольових ігор та симуляцій; 4) наставництво та співпраця з практиками; 5) етичне навчання та педагогічна етика; 6) використання цифрових технологій.

1. Інтерактивне навчання та методи рефлексії полягає у: а) використанні кейс-методу, де студенти аналізують педагогічні ситуації, що містять конфліктні або етичні дилеми; б) застосуванні рефлексивних практик – ведення

педагогічного щоденника, в якому студенти аналізують власні толерантні та нетолерантні прояви у взаємодії.

2. Інклюзивна освіта та мультикультурна компетентність передбачає: а) ознайомлення майбутніх педагогів із принципами інклюзивної педагогіки та методами роботи з дітьми з особливими освітніми потребами; б) вивчення мультикультурних аспектів освіти, що допомагає студентам усвідомлювати та приймати культурне розмаїття.

3. Використання рольових ігор та симуляцій в умовах магістратури включає: а) симуляційні тренінги, під час яких студенти виконують роль педагога в умовах конфліктних чи морально-етичних дилем; б) формування комунікативної культури через моделювання ситуацій співпраці.

4. Наставництво та співпраця з практиками в умовах магістратури є: а) упровадженням тьюторських програм, де досвідчені педагоги допомагають студентам розвивати професійну толерантність; б) залученням експертів з психології, соціальної педагогіки та конфліктології для обговорення складних педагогічних ситуацій.

5. Етичне навчання та педагогічна етика в умовах магістратури: а) ознайомлення студентів із професійними етичними кодексами та нормами педагогічної етики; б) використання етичних дилем для аналізу та обговорення ситуацій у навчальному середовищі.

6. Використання цифрових технологій в умовах магістратури: а) розробка онлайн-курсів і вебінарів із питань толерантності та професійної етики; б) використання платформ для колаборативного навчання (Moodle, Google Classroom), що сприяє розвитку взаємоповаги.

Отже, формування професійної толерантності майбутніх педагогів у закладах позашкільної освіти є ключовим завданням магістерської підготовки. Використання сучасних стратегій, таких як інтерактивні методи, мультикультурне навчання, рольові ігри, наставництво та цифрові технології, сприяє підготовці педагогів, здатних працювати у різноманітному освітньому середовищі, створюючи атмосферу довіри, взаємоповаги та співпраці.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Лебедик Л. В., Стрельников В. Ю., Стрельников М. В. Сучасні технології навчання і методики викладання дисциплін: навчально-методичний посібник

для слухачів курсів підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Полтава : АСМІ, 2020. 303 с.

2. Мисан К. Л., Лебедик Л. В. Формування професійної толерантності як інтегративної характеристики професійної діяльності майбутніх педагогів закладів позашкільної освіти. *Вдосконалення позашкільної освіти в умовах сучасних трансформацій* : матеріали I Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. (Кропивницький, 19 берез. 2024 р.) / За заг. ред. Т. С. Плачинди. Кропивницький : ПП «Поліум», 2024. 290 с. С. 243–246.
3. Стрельников В. Ю. Концептуальні засади підвищення кваліфікації педагогів закладу позашкільної освіти еколого-натуралістичного профілю. *Освітній фактор*. Всеукраїнський науково-педагогічний журнал. 2022. С. 106–109. URI: <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/19211>

Інга Мірошніченко

РОЛЬ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У РОЗВИТКУ М'ЯКИХ НАВИЧОК ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

У глобалізованому світі, де зміни відбуваються досить стрімко, саме м'які навички (soft skills) – комунікація, лідерство, критичне мислення, креативність й емоційний інтелект – усе частіше стають запорукою сталої конкурентоспроможності, відіграють ключову роль у сучасному професійному та особистісному розвитку [1]. Цифрові технології розширюють доступ до знань, роблять навчання динамічним, ефективним та адаптованим до індивідуальних потреб здобувачів освіти, що значно прискорює процес розвитку soft skills. Тому цифрові технології стають потужним інструментом для формування та вдосконалення м'яких навичок, які в умовах швидкої трансформації суспільства набувають значної актуальності.

Значущість розвитку м'яких навичок за допомогою цифрових технологій також пояснюється зростанням ролі soft skills як у професійному, так і у соціальному житті. У майбутньому саме здатність постійно вдосконалювати свої м'які навички за допомогою новітніх технологій визначатиме успішність як окремих людей, організацій, підприємств так і країн загалом.

Слід зазначити, що вдосконалення м'яких навичок дає змогу майбутнім фахівцям підходити до викликів із позитивним мисленням [2], що сприяє ефективнішому розв'язанню проблем, підвищенню стійкості до стресових ситуацій, тобто дозволяє бачити у викликах не лише труднощі, а й нові